

Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs

Publiskais pārskats

2011.gads

1. Pamatinformācija

1.1. Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja (turpmāk arī – Birojs) statuss

Birojs ir satiksmes ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Saskaņā ar 2006.gada 12.decembra Ministru kabineta rīkojumu Nr.953 „Par smagu dzelzceļa avāriju izmeklēšanas institūciju” Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojam pievienoja smagu dzelzceļa avāriju izmeklēšanas funkciju, kuru tas sāka pildīt ar 2007.gada 1.aprīli, kā rezultātā tika mainīts nosaukums „Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs” uz „Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs”. No 2011.gada 1.jūnija saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumu Birojs veic jūras negadījumu un incidentu izmeklēšanu. Biroja darbības mērķis ir valsts pārvaldes funkcijas īstenošana aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu, dzelzceļa satiksmes negadījumu un jūras negadījumu un incidentu izmeklēšanas jomā.

Biroja darbību nosaka Ministru kabineta 2005.gada 20.decembra noteikumi Nr.973 „Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja nolikums”.

Biroja izmeklētāji savu darbu veic, ievērojot starptautiskos normatīvos aktus un nacionālos normatīvos aktus, kas regulē civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu, dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanu un jūras negadījumu izmeklēšanu.

Saskaņā ar Saeimā 2009.gada 1.decembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par aviāciju” un Dzelzceļa likumā Birojs no 2010.gada 1.janvāra nav no valsts budžeta finansēta iestāde, bet finansējumu saņem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā no ieņēmumiem par aeronavigācijas pakalpojumiem, no dzelzceļa infrastruktūras finansējuma un no VAS „Latvijas Jūras administrācija” līdzekļiem.

1.2 Biroja darbības virzieni

Saskaņā ar likumu „Par aviāciju” un Ministru kabineta 2011.gada 31.maija noteikumiem Nr.423 „Civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas kārtība” Birojs:

1. izmeklē civilās aviācijas nelaimes gadījumus, nopietnus incidentus un, ja tas nepieciešams lidojumu drošības uzlabošanai, arī incidentus;
2. izstrādā rekomendācijas civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu cēloņu novēršanai turpmākajā civilās aviācijas darbībā;
3. ziņo Satiksmes ministrijai par Latvijas Republikas teritorijā un citās valstīs notikušajiem civilās aviācijas nelaimes gadījumiem un incidentiem;
4. ziņo ieinteresēto valstu civilās aviācijas institūcijām, personām un Starptautiskās civilās aviācijas organizācijai par Latvijas Republikas teritorijā notikušajiem civilās aviācijas nelaimes gadījumiem un incidentiem.

Birojs analizē nelaimes gadījumu un incidentu cēloņus, kā arī sistematizē un uzglabā informāciju par visiem civilās aviācijas nelaimes gadījumiem un incidentiem, kuros iesaistīti Latvijas Republikas Civilo gaisa kuģu reģistrā reģistrētie gaisa kuģi.

Saskaņā ar Dzelzceļa likumu, 2010.gada 26.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.999 „Dzelzceļa satiksmes negadījumu klasifikācijas, izmeklēšanas un uzskaites kārtība” Birojs:

1. organizē, veic un kontrolē smagu dzelzceļa avāriju un nopietnu negadījumu, pēc kuriem dzelzceļa ritošais sastāvs ir svītrojams no inventāra parka, izmeklēšanas darbības;
2. izstrādā ieteikumus līdzīgu smagu dzelzceļa avāriju un nopietnu negadījumu novēršanai nākotnē;
3. ziņo Satiksmes ministrijai par Latvijas Republikas teritorijā notikušajām smagajām dzelzceļa avārijām un nopietniem negadījumiem;
4. par avārijas izmeklēšanas gaitu regulāri informē Valsts dzelzceļa tehnisko inspekciju, dzelzceļa satiksmes negadījumā iesaistīto dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju, pārvadātāju, cietušos un to radniekus, bojātās mantas īpašniekus, ražotājus, attiecīgos avārijas dienestus, personāla un lietotāju pārstāvjus.

Birojs analizē dzelzceļa satiksmes negadījumu cēloņus, kā arī sistematizē un uzglabā informāciju par visiem Biroja izmeklētajiem smagajām dzelzceļa satiksmes negadījumiem.

Saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumu un Ministru kabineta 2011.gada 12.jūlija noteikumiem Nr.561 „Jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanas kārtība” Birojs:

1. veic jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanu kuģošanas drošības jomā;
2. izstrādā drošības rekomendācijas līdzīgu jūras negadījumu novēršanai nākotnē;
3. lai novērstu līdzīgus jūras negadījumus un incidentus, papildus izmeklēšanai Birojs var veikt arī ar kuģošanas drošību saistītu datu vākšanu un teorētisku analīzi.

2. Biroja finanšu resursi un darbības rezultāti

Saskaņā ar likuma „Par aviāciju” 5.panta ceturto daļu Birojs aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas jomā tiek finansēts no ieņēmumu daļas par aeronavigācijas pakalpojumiem Rīgas lidojumu informācijas rajonā, kā arī saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aeronavigācijas pakalpojumu maksas sadales kārtību. Saskaņā ar Dzelzceļa likuma 33.¹ panta piekto daļu Birojs dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanas jomā tiek finansēts no dzelzceļa infrastruktūras finansējuma. Saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 8.¹ panta otro daļu Biroju jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanas jomā finansē no Latvijas Jūras administrācijas līdzekļiem, kuri saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajiem izcenojumiem gūti par valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros sniegtajiem maksas pakalpojumiem, un citiem pašu ieņēmumiem.

Ar 2010.gada 20.septembra Ministru kabineta rīkojumu Nr. 561 „Par Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja budžeta apstiprināšanu” apstiprināja Biroja 2011.gada budžeta ieņēmumus un izdevumus 278077 latu apmērā.

Biroja darbības nodrošināšanai 2011.gadā tika izlietoti 216 476 lati, no tiem atlīdzībai Ls 120291, precēm un pakalpojumiem Ls 70 028 un kapitālieguldījumiem Ls 26 157.

Finansējums un tā izlietojums 2011.gadā:

(latos)

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts ar rīkojumu	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	221 679	278 077	278 077

1.1.	dotācijas	0	0	0
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	221 679	278 077	278 077
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	158 415	341 342	216 476
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	151 769	302 432	190 319
2.1.1.	kārtējie izdevumi	151 769	302 432	190 319
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	6 646	38 910	26 157

2011.gadā Birojs pabeidza divu aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanu: 1) kas notika 2010.gada 2.oktobrī Vecsalienas pagastā, Daugavpils novadā ar motodeltaplānu „Kvant 03S”, un 2) kas notika 2011.gada 18.februārī Spilves lidostā ar SIA „Tekara” gaisa kuģi P92-JS, reģ. Nr. YL-ROS, un viena nopietna aviācijas incidenta izmeklēšanu, kas notika 2010.gada 17.jūlijā ar WizzAir gaisa kuģi Airbus A-320, reģ. Nr. HA-LPV, lidojuma Nr. WZZ125H, un KLM gaisa kuģi Airbus A-332, reģ. Nr. PH-AOA, lidojuma Nr. KLM 409. Birojs ir uzsācis izmeklēt šādus aviācijas nelaimes gadījumus, kas notika: 2011.gada 5.jūnijā Cēsu lidlaukā ar gaisa kuģi „Tucano Delta 3”, reģistrācijas Nr. YL-LVJ, un 2011.gada 15.oktobrī ar ultravieglu gaisa kuģi Savage Cruiser, valsts reģ. Nr. YL-TTJ, Rīgas rajona Krimuldas novadā, kā arī nopietnu aviācijas incidentu, kas notika 2011.gada 8.jūlijā Starptautiskās lidostas „Rīga” teritorijā ar gaisa kuģi WizzAir A320 un vispārējās aviācijas gaisa kuģi Liberty XL-2, Reģ. Nr. YL-EON.

Birojs uzsāka divu jūras negadījumu izmeklēšanu: 2011.gada 28.jūlijā kuģa „Dmitrijs” (IMO reģ. Nr. 7013707) sadursmes Rīgas Ostā ar zem Luksemburgas karoga peldošo kuģi „Marieke” un 2011.gada 23.augustā zvejas kuģa „Kate” (IMO reģ. Nr.9076674) uzskriešanu uz grunts Rīgas līcī Rojas Ostas tuvumā.

Birojs 2011.gadā ir iegādājies portatīvu ierīci datu apskatei un lejupielādei no gaisa kuģa tehnoloģiskām iekārtām – lidojuma parametru un kabīnes balsis reģistratoriem, turpmākai saglabāšanai iekšējā atmiņā vai pievienotajos informācijas nesējos.

3. Biroja personāls

Pārskata gada sākumā Birojā bija astoņas amatu vietas: septiņas ierēdņa vietas un viena darbinieka amata vieta. Sakarā ar jūras negadījumu izmeklēšanas funkcijas pārņemšanu no 2011.gada 1.jūnija Birojā tika izveidotas divas jaunas amata (ierēdņu) vietas jūras negadījumu izmeklētājiem – Jūras negadījumu izmeklēšanas nodaļas vadītāja un jūras

negadījuma izmeklētāja vieta. Jūras negadījumu izmeklēšanas nodaļas vadītājs sāka strādāt no 2011.gada 1.jūnija, bet jūras izmeklētājs – no 2011.gada 1.augusta.

Biroja darbinieku vidējais vecums pārskata gadā bija 47 gadi. Birojā strādā 8 vīrieši un 2 sievietes.

Biroja darbinieku sadalījumu pa vecuma grupām 2011.gadā

Vecums (no - līdz)	Skaits
20-35	2
36-50	5
51 un vairāk	3

Visiem Biroja darbiniekiem bija augstākā izglītība. Septiņiem biroja darbiniekiem bija augstākā tehniskā izglītība aviācijas, dzelzceļa un jūrniecības jomā un trijiem darbiniekiem – augstākā izglītība sociālās zinātnēs.

Biroja personāla apmācība un kvalifikācijas paaugstināšana 2011.gadā

Biroja struktūrvienība	KURSI	MĀCĪBU VIETA	SKAITS
<i>ANGIIN* izmeklētāji</i>	Aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanas kursi	Dienvidkalifornijas Drošības institūta kursi Losandželosā, ASV.	3
<i>ANGIIN izmeklētāji</i>	Praktiskais mācību seminārs civilās aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanā jūrā	Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas reģionālās iestādes un Singapūras Aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanas biroja organizētajā praktiskajā mācību seminārā par pēdējo aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanas tehnoloģiju un gaisa kuģu aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanu jūrā.	1
<i>DzAIN** izmeklētāji</i>	Dzelzceļa avāriju izmeklēšanas kursi	Dzelzceļa sistēmas drošības kursi Tampa, ASV.	1
<i>DzAIN izmeklētāji</i>	Dzelzceļa avāriju izmeklēšanas kursi	Transporta drošības institūta dzelzceļa avāriju izmeklēšanas kursi Nevarkā, ASV.	1
<i>JNIN*** izmeklētāji</i>	Jūras negadījumu izmeklēšanas kursi	Eiropas Jūras drošības aģentūras (EMSA) organizētie apmācības kursi Lisabonā, Portugālē	2
<i>JNIN izmeklētāji</i>	Jūras negadījumu izmeklēšanas kursi	Pasaules Jūrniecības Universitātes organizētie	1

		apmācības kursi „Jūras negadījumu izmeklēšana”	
--	--	--	--

* - *ANGIIN* – Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas nodaļa,

** - *DzAIN* – Dzelzceļa avāriju izmeklēšanas nodaļa,

*** - *JNIN* – Jūras negadījumu izmeklēšanas nodaļa

4. Komunikācija ar sabiedrību

Birojs savā interneta mājas lapā ievieto nobeiguma ziņojumus par aviācijas nelaimes gadījumu un nopietnu incidentu izmeklēšanu, nobeiguma pārskatus par izmeklētajiem dzelzceļa satiksmes negadījumiem, izmeklēšanas ziņojumus par izmeklētajiem jūras negadījumiem un incidentiem, publiskos pārskatus, kā arī informāciju par Biroja budžeta izlietojumu, nodarbināto skaitu un darba samaksu. Caur Biroja interneta mājas lapu ikviena persona var uzdot jautājumus, uz kuriem tiek sniegtas atbildes.

5. Plāni nākamajam gadam

Birojs plāno Starptautiskās lidostas „Rīga” teritorijā nomāt zemi, kur varētu uzstādīt angāru, kas nepieciešams, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 20.oktobra Regulas Nr.996/2010 par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK (turpmāk – Regula Nr.996/2010) 4.panta 6.punkta e) apakšpunkta prasības, kas paredz, ka Drošības izmeklēšanas iestādes (Latvijas Republikā - Birojs) rīcībā ir angārs, kur varētu novietot aviācijas nelaimes gadījumā cietušo gaisa kuģu atlūzas, iekārtas, veikt to ekspertīzes, kā arī gaisa kuģa maketēšanu.